

EU:s årsbudget 2026 och teknisk justering av fleråriga budgetramen för 2026

Finansdepartementet

Dokumentbeteckning

SEC (2025) 250

Celexnummer -

Statement of Estimates of the European Commission for the financial year 2026

COM(2025) 800 final

Celexnummer 52025DC0800

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om teknisk justering av den fleråriga budgetramen för 2026 i enlighet med artikel 4 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 om den fleråriga budgetramen för 2021–2027

Sammanfattning

Kommissionen antog och presenterade förslaget till EU:s årsbudget 2026 den 4 juni 2025. Budgeten för 2026 föreslås inklusive mobilisering av specialinstrument uppgå till 193,3 miljarder euro i åtaganden och 192,2 miljarder euro i betalningar. Regeringens övergripande mål är att EU:s årsbudget för 2026 ska präglas av budgetrestriktivitet och att den med god marginal ska rymmas inom taken i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Regeringen kommer att driva en restriktiv linje under budgetförfarandet och förespråkar att betalningsanslagen ska utgå från realistiska, väl underbyggda och verifierade prognoser samt spegla tidigare genomförande. Regeringen avser att driva Sveriges ståndpunkter vid behandling av EU:s årsbudget för 2026. Den tekniska justeringen av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 innebär att utgiftstaken fastställs i löpande priser. Enligt artikel 4 i förordningen om den fleråriga budgetramen ska justeringen göras årligen. Den tekniska justeringen fastställer de nya tak som årsbudgeten ska förhålla sig till. Då årsbudgeten anges i löpande priser ger den

tekniska justeringen budgetens tak i rätt prisnivå för årsbudgeten 2026. Den tekniska justeringen är inte en del av EU:s årsbudgetprocess.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Enligt artikel 314 i fördraget om EU:s funktionssätt ska rådet och Europaparlamentet fastställa unionens årliga budget med ett särskilt budgetförfarande, som tar sin utgångspunkt i det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Budgeten är uppdelad i sju utgiftsrubriker som tillsammans ska rymmas under taket i den fleråriga budgetramen. Varje utgiftsrubrik är i sin tur indelad i olika politikområden. Vidare är budgeten uppdelad i åtagande- och betalningsanslag. Åtagandeanslagen anger den totala volymen utgifter för det legala åtagandet som EU får ingå under året, men som kan genomföras och utbetalas under flera budgetår. Betalningsanslagen reglerar hur stor volym av betalningar som får göras från EU-budgeten under budgetåret med anledning av nya och redan ingångna åtaganden. Det är betalningsanslagen som påverkar medlemsstaternas avgifter för ett enskilt år.

I den fleråriga budgetramen antas rubriktak för åtagandeanslag per år och budgettak för den totala nivån för åtaganden och betalningar per år. Innanför taket i den fleråriga budgetramen men utanför de sju utgiftsrubrikerna ligger även sju specialinstrument. Dessa syftar till att ge utrymme för flexibilitet i budgeten vid oförutsedda händelser. Det finns två typer av specialinstrument – tematiska och icke-tematiska. Tematiska specialinstrument har specificerat ändamål och reglerade utgifter, medan icke-tematiska är till för budgetförstärkning och är reglerade med maxbelopp. De tematiska är instrumentet för räntekostnader för Europeiska unionens återhämtningsinstrument (EURI), Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF), solidaritets- och krisbiståndsreserven (SEAR) brexitjusteringsreserven (BAR) och Ukrainareserven. De icke-tematiska är flexibilitetsinstrumentet och marginalinstrumentet (SMI).

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget till årsbudget baseras på de budgettak som är fastlagda för 2026 i förordningen om den fleråriga budgettramen för perioden 2021–2027 i 2018 års prisnivå samt förslaget om den tekniska justeringen genom vilken de årliga taken räknas om till löpande priser.

Åtagandanslagen inklusive specialinstrument föreslås uppgå till 193,3 miljarder euro, vilket motsvarar 1,00 procent av EU:s samlade BNI. Förslaget lämnar en marginal till taket för åtaganden inklusive specialinstrument på 493 miljoner euro. Betalningsanslagen föreslås uppgå till 192,2 miljarder euro, vilket motsvarar 1,00 procent av EU:s samlade BNI. Förslaget lämnar en marginal till taket för betalningar inklusive specialinstrument på 18,4 miljarder euro.

Jämfört med budgeten för 2025 innebär kommissionens förslag en minskning med 3,1 procent i åtagandanslag och en ökning med 23,8 procent i betalningsanslag. Alla jämförelser med 2025 års budget görs mot den slutligt antagna budgeten för 2025.

När det gäller åtaganden föreslås de största relativa ökningarna jämfört med år 2025 för rubrik 2b Resiliens och värden (30,3 procent) och rubrik 5 Säkerhet och försvar (6,5 procent). Ökade räntekostnader för Europeiska unionens återhämtningspaket, Next Generation EU (NGEU), förklarar en stor del av ökningen i åtagandena under rubrik 2b. På betalningssidan föreslås den största relativa ökningen jämfört med år 2025 under rubrik 2a Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning (79,5 procent) och rubrik 2b Resiliens och värden (33,4 procent). Ökningen under rubrik 2a beror på att programmen nu kommit upp i normal implementeringstakt, medan ökningen under rubrik 2b i huvudsak beror på ökade räntekostnader för NGEU.

Utöver nivåerna i årsbudgetförslaget förstärks vissa program med betalningar genom EU:s återhämtningspaket (NGEU) som för 2026 uppgår till 105,3 miljarder euro. Dessa medel ingår dock inte i årsbudgeten eller årsbudgetprocessen.

Tabell 1: Sammanställning av kommissionens förslag.

Rubrik (miljoner euro)	Beslutad budget 2025 (inkl. ÅB1)		ÅB 2026 KOM-förslag		Förändring i euro jmf. 2025		Förändring i % jmf. 2025	
	Åtaganden	Betalningar	Åtaganden	Betalningar	Åtaganden	Betalningar	Åtaganden	Betalningar
1. Inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin	21 480	20 461	22 054	23 309	+574	+2 849	+2,7%	+13,9%
Marginal	116		156					
2. Sammanhållning, motståndskraft och värderingar	77 980	44 445	71 726	74 617	-6 254	+30 172	-8,0%	+67,9%
Marginal	-2 283		-4 203					
2a Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning	66 366	33 260	56 593	59 698	-9 773	+26 437	-14,7%	79,5%
Marginal	-5		1					
2b Resiliens och värden	11 614	11 185	15 134	14 920	+3 519	+3 735	30,3%	33,4%
Marginal	-2 278		-4 204					
3. Naturresurser och miljö	56 731	52 092	56 972	53 133	+241	+1 042	+0,4%	+2,0%
Marginal	605		128					
4. Migration och gränsförvaltning	4 791	3 204	5 010	3 887	+219	+683	+4,6%	+21,3%
Marginal	80		93					
5. Säkerhet och försvar	2 633	2 143	2 804	2 251	+171	+108	+6,5%	+5,0%
Marginal	-16		7					
6. Grannskapet och omvärlden	16 308	14 426	15 505	16 512	-803	+2 085	-4,9%	+14,5%
Marginal	-5		109					
7. EU:s offentliga förvaltning	12 845	12 845	13 475	13 475	+630	+630	+4,9%	+4,9%
Marginal	-721		-969					
Totalt innanför ram	192 768	149 616	187 546	187 184	-5 222	37 569	-2,7%	+25,1%
Marginal	-2 224		-4 680					
Totalt inkl. instrument utanför ram	199 438	155 209	193 262	192 207	-6 176	36 998	-3,1%	+23,8%
Marginal	801		493					
Varav Icke-tematiska specialinstrument	3 025	2 540	5 173	4 425	+2 148	+1 884		
Flexibilitetsinstrumentet (flex)	1 162	1 399	2 286	2 286	1 124	888		
Marginalinstrumentet (SMI)	721		748		27			
EURI-instrumentet	1 142	1 142	2 138	2 138	997	997		
Varav tematiska specialinstrument	6 670	5 594	5 716	5 023	-954	-571		
Europeiska solidaritetsreserven (ESR)	1 167	1 167	1 190	1 190	23	23		
Emergency Aid Reserve (EAR)	584	584	595	595	12	12		
Europeiska globaliseringsfonden (EGF)	35	5	35	20	1	15		
Brexitreserven	564	564		53	-564	-512		
Ukrainafaciliteten	4 320	3 274	3 895	3 164	-425	-110		

1.2.1 Rubrik 1 – Inre marknaden, innovation och den digitala ekonomin

Under rubrik 1 finansieras innovation, strategisk infrastruktur och digital omvandling. Program som går under denna rubrik är bl.a. Horisont Europa, InvestEU, EU:s förordning om halvledare, fonden för ett sammanlänkat Europa och Internationell termonukleär experimentreaktor (ITER).

Åtagandebudgeten under rubrik 1 föreslås uppgå till 22,1 miljarder euro och betalningsanslagen till 23,3 miljarder euro. Det motsvarar en ökning med 2,7 procent i åtaganden och 13,9 procent i betalningar jämfört med år 2025.

1.2.2 Rubrik 2 – Sammanhållning, motståndskraft och värderingar

Under rubrik 2 återfinns den största budgeten i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och även den mest blandade uppsättningen av program och fonder. Rubriken är indelad i två underrubriker. I underrubrik 2a ingår framförallt sammanhållningspolitiken, som huvudsakligen levereras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+ (ESF+) och

sammanhållningsfonden. I underrubrik 2b ingår faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), EU för hälsa, rescEU, finansieringskostnaderna för NextGenerationEU (NGEU) samt flaggskeppsprogram som t.ex. Erasmus+ och programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden.

Åtaganden under rubrik 2 föreslås uppgå till 71,7 miljarder euro, vilket är en minskning med 8,0 procent jämfört med budgeten för 2025. Betalningar föreslås uppgå till 74,6 miljarder euro, vilket är en ökning med 67,9 procent jämfört med 2025. Ökade räntekostnader för NGEU och en ökad implementeringstakt förklarar en stor del av ökningen i betalningar.

1.2.3 Rubrik 3 – Naturresurser och miljö

Under rubriken ingår utgifter för den gemensamma jordbrukspolitiken, den gemensamma fiskeripolitiken och vissa miljöåtgärder. Rubrik 3 spelar en nyckelroll för satsningar som den gröna given och från jord till bord-strategin, såväl som för att uppfylla åtaganden i Parisavtalet gällande klimatförändringar. Den bidrar även till bl.a. REPowerEU, förordningen om nettonoll-industrin, gränsjusteringsmekanismen för koldioxid och innovationsfonden.

Åtaganden under rubrik 3 föreslås uppgå till 57,0 miljarder euro och betalningar föreslås uppgå till 53,1 miljarder euro i 2026 års EU-budget. Det motsvarar en ökning med 0,4 procent i åtaganden och med 2,0 procent i betalningar jämfört med 2025.

1.2.4 Rubrik 4 – Migration och gränsförvaltning

Rubrik 4 innefattar de två kategorierna EU:s migrations- och asylpolitik samt gränsförvaltning. De program som berör migration är asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) och myndigheten Europeiska unionens asylbyrå. De program som finns inom gränsförvaltning är instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) och instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollsutrustning (CCEI), som båda innefattas av fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF). Även myndigheterna Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrå (FRONTEX) och Europeiska byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) finansieras under denna rubrik.

Åtaganden under rubrik 4 föreslås uppgå till 5,0 miljarder euro för 2026, vilket innebär en ökning med 4,6 procent jämfört med budgeten för 2025. Betalningar föreslås uppgå till 3,9 miljarder euro, motsvarande en ökning med 21,3 procent jämfört med 2025.

1.2.5 Rubrik 5 – Motståndskraft, säkerhet och försvar

Rubrik 5 omfattar säkerhets- och försvarsrelaterade program och stöd som exempelvis fonden för inre säkerhet (ISF) och europeiska försvarsfonden (EDF).

Åtaganden under rubrik 5 föreslås uppgå till 2,8 miljarder euro. Betalningar föreslås uppgå till 2,3 miljarder euro. Kommissionen föreslår därmed att åtagandeanslagen ökar med 6,5 procent och att betalningsanslagen ökar med 5,0 procent jämfört med 2025 års budget.

1.2.6 Rubrik 6 – Grannskapet och omvärlden

Rubrik 6 omfattar ett samlat instrument för grannskapet, utveckling och internationellt samarbete (NDICI) vilket omfattar tre pelare: en geografisk, en tematisk och en icke-programmerad pelare som ska kunna användas vid krissituationer samt en flexibilitetsreserv. Dessutom ingår egna instrument för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP), det humanitära stödet, föranslutningsstödet och stödet till de utomeuropeiska länderna och territorierna.

Åtaganden under rubrik 6 föreslås uppgå till 15,5 miljarder euro, vilket är en minskning med 4,9 procent jämfört med budgeten för 2025. Betalningar föreslås uppgå till 16,5 miljarder euro, vilket motsvarar en ökning med 14,5 procent jämfört med budgeten för 2025.

1.2.7 Rubrik 7 – EU:s offentliga förvaltning

Rubriken omfattar de administrativa utgifterna för institutionerna, pensioner och Europaskolorna. Löner och pensioner räknas upp per automatik enligt en metod som är reglerad i EU:s tjänsteföreskrifter. I synnerhet utgår uppräkningen från reallöneutvecklingen i medlemsstaternas centrala statsförvaltning och prisutvecklingen i Bryssel och Luxemburg.

Åtaganden under rubrik 7 föreslås uppgå till 13,5 miljarder euro. Rubriken föreslås öka med 4,9 procent jämfört med 2025, vilket främst beror på att hög inflation driver upp lönekostnaderna. Betalningsanslaget är identiskt med åtagandanslaget för rubriken.

1.2.8 Teknisk justering av den fleråriga budgetramen för 2026

Den tekniska justeringen av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 ska göras årligen enligt artikel 4 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093. Taken i den fleråriga budgetramen fastställdes i 2018 års priser. Den tekniska justeringen innebär, bl.a. genom tillämpning av den två-procentiga deflatorn, att taken i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 räknas om till löpande priser och ger därmed årsbudgeten för 2026 dess tak i avsedd prisnivå. Den tekniska justeringen är inte en del av EU:s årsbudgetprocess.

Tabell 2 visar taken för åtaganden och betalningar i fasta och löpande priser efter den tekniska justeringen för 2026. Taket för åtagandebemyndiganden för 2026 uppgår till 182 866 miljoner euro i löpande priser, vilket motsvarar 0,95 procent av BNI. Taket för betalningsbemyndiganden för 2026 uppgår till 201 170 miljoner euro i löpande priser, vilket motsvarar 1,04 procent av BNI.

Tabell 2: Den fleråriga budgetramen 2021–2027 i 2018 års priser och i löpande priser efter teknisk justering för 2026.

Miljoner euro		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt 2021-2027
2018 års priser (enl. förordning)	Åtaganden	107 885	166 070	165 443	165 905	165 877	156 071	155 772	1 083 023
	Betalningar	154 065	153 850	146 775	126 624	152 675	171 696	163 373	1 069 058
Löpande priser (efter teknisk justering)	Åtaganden	114 493	179 765	182 667	186 840	190 544	182 866	186 164	1 223 339
	Betalningar	163 496	166 534	162 053	142 601	175 378	201 170	195 246	1 206 478

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget har ingen effekt på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Nivån på betalningarna från EU-budgeten får genom systemet för EU:s egna medel en direkt effekt på medlemsstaternas EU-avgifter under det aktuella

budgetåret. Åtagandena får effekt på avgifterna när de förfaller till betalning, vilket för vissa anslag sker under budgetåret och för andra sker efterföljande år.

En mängd faktorer, bl.a. årsbudgeten, påverkar regeringens prognoser för EU-avgiften. I budgetpropositionen för 2025 uppgick beräkningen för EU-avgiften för 2026 till 54,8 miljarder kronor (prop. 2024/25:1 utg.omr. 27 avsnitt 2.2). Betalningarna beräknas öka år 2026 genom infrianden av tidigare beslutade betalningsåtaganden, vilket kan komma att påverka prognosen för den svenska EU-avgiften uppåt. Det är först när beslutet om årsbudgeten har fattats som den svenska EU-avgiften för 2026 kan beräknas med större säkerhet. Andra faktorer kan fortsatt ändra prognosen såväl uppåt som nedåt.

Årsbudgetförslaget reglerar inte politikens innehåll utan endast anslagsnivåerna för redan beslutade åtgärder. Kommissionens förslag innehåller ingen konsekvensanalys, exempelvis när det gäller jämställdhetsaspekten av förslaget.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Sverige verkar för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU, i enlighet med prop. 1994/95:40. Målet innebär att regeringen ska verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s medel och att närhetsprincipen ska tillämpas på budgetområdet. Det innebär också strikt budgetdisciplin, dvs. att verka för en begränsning av EU:s utgifter inom budgetramen och därmed av den svenska avgiften till EU. Det övergripande målet i arbetet med 2026 års EU-budget är därmed, liksom tidigare år, att nå en så restriktiv budget som möjligt som med god marginal rymms inom de beslutade taken i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Betalningsanslagen ska baseras på realistiska, väl underbyggda och verifierade prognoser samt spegla tidigare genomförande.

Sverige verkar vidare för ett lojalt genomförande av halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen, särskilt vad gäller den s.k. kaskadmekanismen för räntebetalningar kopplade till EU:s återhämtningsinstrument.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Sverige ingår i en grupp av likasinnade medlemsstater som tillsammans förespråkar en budgetrestriktiv linje i rådet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets ståndpunkt är ännu inte känd.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

De grundläggande reglerna för upprättandet av EU-budgeten regleras i artiklarna 313–316 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om årsbudgeten fattas av rådet och Europaparlamentet med utgångspunkt från det ordinarie lagstiftningsförfarandet. I rådet fattas beslut med kvalificerad majoritet.

Den tekniska justeringen av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 regleras i artikel 4 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 (förordningen om den fleråriga budgetramen).

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

EU:s årsbudget kan endast beslutas på EU-nivå.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Under juli behandlas förslaget i rådets budgetkommitté och därefter i Coreper II. Coreperbehandlingen planeras äga rum den 9 juli. Ekofin Budget planeras hållas den 22 juli. Om en överenskommelse om rådets position kan nås i Coreper den 9 juli kommer Ekofin Budget den 22 juli inte att vara nödvändigt och ställas in.

Rådet förväntas anta sin läsning av förslaget genom skriftlig procedur andra veckan i september. Under hösten fortsätter processen med att Europaparlamentet antar sin läsning av förslaget och därefter följer ett förlikningsförfarande mellan rådet och Europaparlamentet. Slutförhandlingen väntas

genomföras i november i samband med att Ekofin Budget samlas. Efter slutförhandlingen ska Europaparlamentet inom två veckor fastställa budgeten för 2026.

4.2 Fackuttryck och termer

Åtagandanslag – Ram för hur mycket som får intecknas under ett budgetår.

Betalningsanslag – De betalningar som måste göras från EU-budgeten under budgetåret med anledning av såväl en del åtaganden som görs under året som redan gjorda åtaganden.

Marginal – Skillnad mellan de föreslagna anslagen i årsbudgeten och de antagna taken i den fleråriga budgetramen.